

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Naturalismen i England (1875)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 496. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes05-shoot-idm139713215071152/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Tænker man sig, at efter et Optrin af denne Art en ung guldhåret Pige traadte ind ad Døren og med et Blik formildede den trodsige Dreng, saa har man en Situation, som sikkert ofte er indtraadt paa Annesley hos Familien Chaworth (Slægtninge af den Mand, hvem Byrons Grandonkel havde dræbt i Duel); naar Moder og Søn var der i Besøg og Husets unge Datter Mary Ann Chaworth et Øjeblik lod sit Blik hvile paa George. Hun var 17 Aar gammel, da Byron var 15. Han elskede hende liden-

af de opdigtede Navne (Cadurcis, Plantagenet, Morpeth o. s. v.) til de rette. anføres en sammentrængt Scene af denne Bog. Vi tænker os en Formiddag paa Herresædet Annesley i Nærheden af Newstead, da en Postvogn kommer kørende ind i Gaarden, ud af hvilken stiger en lille og meget før Dame med et rødt Ansigt og iført en Dragt, der paa en ejendommelig Maade forener det Lurvede med det Spraglede. Hun er ledsaget af en Dreng paa mellem 11 og 12 Aar, hvis Udseende i høj Grad staar i Modsætning til Moderens; han er bleg og slank med langt lokket Haar og store lyse Øjne, hvis Glimt nu og da paa en behagelig Maade opliver et Ansigt, der i Almindelighed har et sky og utilfreds Udtryk. Det er et første Besøg. Man kommer ind træt og varm efter Kørslen.

En skrækkelig Rejse! udbød Fru Byron, viftende sig, idet hun tog Plads, og i den Grad hed! George, min Skat, buk for Fruen; har jeg ikke altid sagt dig, at du skulde bukke, naar du kom ind i en Stue? Buk for Fru Chaworth! — Drengen gav et Slags fortrødeligt Nik; men Fru Chaworth tog saa hjerteligt imod ham, at hans Træk opdaredes en Smule, skønt han forholdt sig ganske tavs og sad paa Rauden af sin Stol som et Billede paa haardtakket Ligegyldighed. — En yndig Egn. Fru Chaworth, sagde Fru Byron . . . Annesley er et dejligt Sted, meget forskelligt fra Abbediet; men skrækkeligt ensomt er her. Det er en stor Forandring for os, der kommer fra en lille By og alle vore ventlige Naboer. Meget forskelligt fra Dulwich — er det ikke, George? — Jeg hader Dulwich, sagde Drengen. — Hade Dulwich! raabte Fru Byron, naa det maa jeg kalde Utaknemmelighed mod alle de kære Venner. Desuden, George, har jeg ikke sagt dig, at du ikke maa hade Nogen? As De tror ikke, Fru Chaworth, hvad Møje det koster at opdrage det Barn, men naar han vil, kan han være saa artig som Nogen. Kan du ikke, George? — Lord Byron smilede haanligt, satte sig helt tilbage i den dybe Stol og svingede frem og tilbage med sine Fødder, der ikke mere naaede Gulvet. — Jeg er sikker paa, at Lord Byron altid er artig, sagde Fru Chaworth. — Naa, George, sagde Fru Byron, hør blot hvad der blev sagt. Hør hvad Fru Chaworth siger. Pas nu paa aldrig at give Fruen Anledning til at skifte Mening. — George krummede sin Læbe og vendte halvvejs Ryggen til de Andre. — George, min Skat, sig Noget! Har jeg ikke altid sagt dig, at naar du var ude i Besøg, skulde du nu og da lukke Munden op. Jeg holder ikke af snakkesalige Børn, men jeg holder af Børn, der svarer, naar der bliver talt til dem. — Ingen har talt til mig, sagde Lord Byron i en Ivær Tone. — George, min Skat, du véd, du lovede mig at være artig! —

skabeligt og skinsygt. Paa Ballerne, hvor hun glimrede, maatte han, der ved sin haltende Fod var forhindret fra at danse, med kvalfulde Blikke se hende i de Andres Arme. En Aften hørte han endelig, hvorledes hun til Kammerpigen, som bragte Talen paa Byron og hans Udsigter, sagde: «Tror du, jeg bryder mig noget om den halte Dreng?» — han slugte Smerten og trak sig tilbage. Tretten Aar senere skrev han under strømmende Taarer i Villa Diodati ved Genfersøen Digtet *Drømmen*, som behandler

Hvad har jeg da gjort? — Lord Byron, sagde Fru Chaworth afbrydende, holder De ikke af at se Billeder? — Nej mange Tak, sagde den lille Lord i en mere høftig Tone, jeg holder af, at man lader mig i Fred. — De maa ikke, bedste Fru Chaworth, bedømme ham efter, hvordan De ser ham nu. Han kan være saa rar, naar han vil. — Rar! mumlede den lille Lord mellem Tænderne. — Hvis De blot havde set ham i Dulwich af og til i et lille Teselskab, han var ligefrem Selskabets Perle. — Nej, jeg var ikke, sagde Lord Byron. — George, sagde hans Moder igen i en højtidelig Tone, har jeg ikke altid sagt dig, at du ikke maa sige imod? — Den lille Lord hengav sig til en undertrykt Brummen. — Man spille en lille Komedie sidste Jul, og han spille ganske dejligt. Nu skulde De ikke tro det efter den Maade, hvorpaa han sidder paa sin Stol. George, min Skat, jeg fordrer, at du er artig. Sid som en Mand! — Jeg er ingen Mand, sagde Lord Byron, jeg vilde ønske, jeg var. — George, sagde Moderen, har jeg ikke altid sagt dig, at du ikke maa svare mig? det passer sig ikke for Børn at svare . . . George, kan du høre hvad jeg siger, raabte Fru Byron med et Ansigt saa rødt som Skarlaget. — Alle Mennesker kan høre, hvad De siger, Fru Byron, sagde den lille Lord. — Kald mig ikke Fru Byron, det er ikke Maaden at tale til sin Moder paa, jeg vil ikke kaldes Fru Byron af dig. Jeg har næsten Lyst til at rejse mig og give dig et godt Dunk. O Fru Chaworth, sukkede hun, og en Taare trillede ned ad hendes Kind. Vidste De, hvad det vil sige at opdrage det Barn! — Kære Frue, sagde Fru Chaworth, jeg er vis paa, at Lord Byron ikke har andet Ønske end at gøre, hvad De helst vil have. De har vist misforstaaet ham. — Ja hun misforstaar mig altid, sagde den lille Lord i en blødere Tone og med vaade Øjne. — Saa, nu begynder han, sagde hans Moder og begyndte selv at græde paa det Forskrækkeligste, da i det Samme Erindringen om al hans Uartighed paany dukkede op i hendes Bevidsthed og hun foer op for at gribe til sin sædvanlige sidste Tilflugt: at give ham et godt Dunk. Hendes hehændige Søn, der var vant til disse Storme, undløb, stillede en Stol foran sin Moder, hvorover hun nær var falden, og nu løb de omkring i Stuen. I sin Fortvivlelse snappede hun en Bog og vilde kaste den i Hovedet paa ham, men med et satanisk Smil bøjede han Hovedet, saa Bogen fløj ud gennem en Rude. Hun gjorde endnu et desperat Angreb, og i sin Forskrækkelse frelste den lille Lord sig kun ved at hvirvle Fru Chaworth's Sybord hen foran hende. Saa faldt hun over Bordbenet og fik et hysterisk Anfald, medens Lord Byron stod bleg og trodsig i en Krog.

dette Forhold — oversat paa Dansk af Poul Møller — og som leverer Beviset for, hvor dybt denne Ungdomsskuffelse gik ham til Hjerte*).

Forholdet mellem Moder og Søn blev stedse unaturligere, altsom Byron med mere og mere rolig Ironi mødte Moderens Anfald af Raseri. Det kom til saadanne Optrin, at Moder og Søn en Gang hver for sig samme Aften sendte Bud til Apoteket med den Anmodning, at hvis den anden Part skulde forlange Gift, der da maatte blive udleveret en uskadelig Mikstur istedenfor. Har de truet hinanden med Selvmord? Det er med en sørgmodig Humor, at den unge Byron i sine Breve taler om de Udflugter, ved hvilke han nu og da frigør sig for Scenerne i Hjemmet, Udflugter, om hvilke han ikke lader Nogen forudane det Ringeste, af Frygt, som han siger, «for det sædvanlige moderlige Krigshyl».

I 1805 kom Byron til Universitetet i Cambridge og tilbragte der sin Tid mindre med Studiet af Universitetets Fag end med alle mulige Arter af Legemsøvelser, hvortil han allerede fra Barndommen af for at raade Bod paa sin Legemsfejl havde hengivet sig med Iver. At ride, svømme, dykke, skyde, bokse, spille Cricket og drikke, det var Færdigheder, som han satte sin Ære i at tilegne sig til Fuldkommenhed. Modeherren begyndte at spire i ham, og i ungdommeligt Overmod morede han sig nu med at gøre sine Udflugter sammen med en køn ung Pige, der fulgte ham i Mandsklæder snart som hans Page, snart som hans yngre Broder, under hvilken sidste Benævnelse han var kaad nok til at forestille hende for en fremmed Dame i Badestedet Brighton. Newstead Abbedi havde været lejet ud. Saasnart det

*) Højest betegnende for Moderen er den Maade, hvorpaa hun to Aar efter at Byron havde maattet opgive sine Forhaabninger, meddelte ham, at Mary Chaworth var bleven gift. Hun fik Efterretningen, da hun netop havde Besøg. Byron! raabte hun, jeg har en Nyhed til dig. — Godt, hvad er det? — Tag først dit Lommetørklæde frem, du vil faa Brug for det. — Byron gjorde det. Da Moderen saa fortalte ham, at Frøken Chaworth var bleven gift, stak han hurtigt Lommetørklædet i Lommen og sagde med tvungen Ligegyldighed og Kulde: Er det det Hele? medens en stærk Bleghed udbredte sig over hans Ansigt. Til Moderens Bemærkning, at hun troede, han vilde være sunket sammen af Sorg, tav han og ledede Samtalen over paa andre Genstande. Jo mindre han kunde have en Fortrolig i Moderen, des mere maatte han føle Drift til at betro Papiret sine Følelser og Sorgen.